

Υποκλίνομαι κυριολεκτικά, εκ μέρους του δικαστικού σώματος της πατρίδας μας στον δικαστικό λειτουργό Χρήστο Σαρτζετάκη του Αντωνίου και της Πετρούλας. Την αναφορά στους γονείς του είμαι βέβαιη πως ο ίδιος θα επιθυμούσε, γιατί ήταν οι ήρωες των παιδικών του χρόνων, η πηγή των ιδιαίτερων χαρισμάτων της πολυσχιδούς προσωπικότητας του, λόγω της οποίας το λειτούργημα μας ο Έλληνας Δικαστής κατέλαβε στις συνειδήσεις των Ελλήνων, των Ευρωπαίων και όχι μόνον τη θέση που σε κάθε κράτος δικαίου επιβάλλεται να έχει. Άλλωστε ο ίδιος στο λόγο του στις 13-5-1986 στο αντίστοιχο του Αρείου Πάγου Ανώτατο Δικαστήριο της Γαλλίας είπε «άσκησα το ευγενέστερο λειτούργημα και με την υψηλότερη αποστολήν, που υπάρχει επί της γης όντας επί μακρά έτη και μένοντος πάντοτε εις τα βάθη του πνεύματος και της καρδιάς μου ένας από εσάς». Η επιλογή μου από τις αξιολάτρευτες αγαπημένες του Έφη και Πετρούλα όχι μόνον να είμαι στην πιο σημαντική, την πιο μεγαλειώδη της επίγειας διαδρομής κάθε ανθρώπου μυσταγωγία, αλλά και να βρίσκομαι σ' αυτό το βήμα τιμά το δικαστικό σώμα της πατρίδας μας της Ελλάδας που λατρέψατε, αγωνισθήκατε, βασανισθήκατε για να διατηρήσει τη θέση που της αξίζει στην οικουμένη ως γενέθλιας χώρας της Δημοκρατίας του Πολιτισμού της Ευρώπης και της οικουμένης.

Προσωπικά δεν σας γνώρισα! Όμως πριν συμπληρώσω τα επτά μου χρόνια και για χρόνια μετά άκουγα το όνομά σας από τους γονείς μου και την πρόσφυγα από την Προύσα γιαγιά μου. Η τελευταία είχε τη σοφία να μου μιλήσει για σας γλαφυρά κι έτσι σας θαύμασα.

Τον Αύγουστο του 1976 φοιτήτρια της Νομικής παρακολούθησα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την υπόθεση Ρολφ Πόλε και κράτησα στο αρχείο μου την εμπειριστατωμένη αιτιολογία σας που οδήγησε το Συμβούλιο του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών στην κατά πλειοψηφία απόρριψη της αίτησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για έκδοσή του.

Από την είσοδό μου στο δικαστικό σώμα και για χρόνια μετά υπήρχε νοητή επικοινωνία μαζί σας, γιατί οι δημοσιευμένες στα νομικά περιοδικά αποφάσεις, στις οποίες ήσασθαν εισηγητές, ήταν όχι μόνον για μένα αλλά για όλους του συναδέλφους μου δικαστές της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης διδαχή για την άρτια ανταπόκριση στο έργο σας.

Ο αείμνηστος Χρήστος Σαρτζετάκης είχε πλούσια επιστημονική και φιλοσοφικά επεξεργασμένη κατάρτιση βεβαίως στα νομικά αλλά και σε πολλά άλλα

πεδία γνώσης. Ήταν και φιλόσοφος! επαληθεύοντας έτσι τα αναφερόμενα από τον Πλάτωνα «η Πολιτεία ευημερεί όταν οι άρχοντες φιλοσοφούν «γνησίως και ικανώς» και όταν η πολιτική δύναμη συμπίπτει με τη φιλοσοφία».

Είχε στρατευθεί ήδη από τα φοιτητικά του χρόνια ευθύς μετά τη φρίκη του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου στην ευρωπαϊκή ιδέα με ενεργό συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή κίνηση των φοιτητών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ο λόγος του στις 15-11-1988 στο Ευρωκοινοβούλιο ενόψει της Προεδρίας της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί πολυσήμαντο πνευματικό πόνημα. Επέλεξα ένα μικρό απόσπασμα απ' αυτόν «Το όραμα της Ηνωμένης Ευρώπης έχει κατακτήσει τους λαούς μας. Αλλά εις την εκουσία αυτή συσσωμάτωσι προσέρχονται οι εθνικές μας κοινότητες κάθε μία με την ιδική της εισφορά, βεβαίως όμως όχι για να αποξενωθεί από αυτήν, ούτε για να απεμπολήση το παρελθόν της. Είναι γνωστόν, ότι οι ελληνικές εισφορές είναι οι αρχαιότερες...

Η Ευρώπη γονιμοποίησε στην Ελλάδα, δεν νοείται χωρίς την Ελλάδα. Η ουσία της είναι Ελλάδα, αφού ολόκληρη η πολιτιστική της συγκρότησι και τα ιδεώδη της, τα πάντοτε ζωντανά και επίκαιρα, είναι πρωτευόντως ελληνικά».

Εάν η ιστορία των θεσμών είναι ιστορία ανθρώπων, αναμφισβήτητα ο Χρήστος Σαρτζετάκης έγραψε πολλές από τις ωραιότερες σελίδες της νεώτερης δικαστικής ιστορίας της πατρίδος μας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι αφορώσεις την ανάκριση εκ μέρους του ως Πρωτοδίκην Θεσσαλονίκης της υπόθεσης της δολοφονίας του βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη και της επικίνδυνης σωματικής βλάβης του επίσης βουλευτή Γεωργίου Τσαρουχά.

Στις 14 Φεβρουαρίου 1986 στον λόγο που εκφώνησε στα πλαίσια του επίσημου πανηγυρικού εορτασμού των 150 χρόνων λειτουργίας του Αρείου Πάγου μεταξύ άλλων ανέφερε « το πολιτικό δαιμόνιο του Μεγάλου Ελευθερίου Βενιζέλου διέλαμψε, με το να οπλίση θεσμικώς, και με διάταξη που περιελήφθη ήδη εις το Σύνταγμα του 1911 και έκτοτε δεν εγκαταλείφθηκε, την λειτουργία της δικαιοσύνης με αληθινά απρόσβλητη ανεξαρτησία, ανεξαρτησία, που τόσο κατοχυρωμένη σε κανένα άλλο Κράτος του κόσμου ο δικαστής δεν διαθέτει.... Η ανεξαρτησία αυτή επιβάλλεται, να καθοράται στις αληθινές της πάντοτε διαστάσεις...

Η αληθινή ανεξαρτησία απαιτεί σοβαρότητα και μόνον βιώνεται, αθόρυβα και ασκητικά, και αυτό καθημερινά και ασταμάτητα με την κατά συνείδηση επιτέλεσι του καθήκοντος σε κάθε χωρίς καμία απολύτως εξαίρεσι, υπόθεσι μικρή ή μεγάλη, σημαντική ή ασήμαντη, πλούσιου ή φτωχού, αφέντη ή υπηρέτη, άρχοντος

επιφανούς ή άσιμου πολίτου. Η αληθινή ανεξαρτησία υπάρχει μόνον, όταν ο Δικαστής μπορεί, για κάθε υπόθεσι που δικάζει, σ' ένα υποθετικό μέσα στο forum της συνειδήσεώς του διάλογο με τον κάθε διάδικο, δικαιολογημένα να του ειπή: «Μη φοβάσαι καθόλου, συνάθροπέ μου, ο άνθρωπος, που θα αποφασίση για την περίπτωσή σου, δεν έχει άλλη φροντίδα παρά να αποκαλύψη στο μέτρο των δυνάμεών του, ποιος, σύμφωνα με τους νόμους που θεσπίσθηκαν νόμιμα από την εθνική μας κοινότητα, έχει δίκαιο ή άδικο! Γι' αυτό ο δικαστής σου ζει και υπάρχει!»

«Γένοιτο!». Ήταν η τελευταία λέξη του στον υπέροχο και πάντοτε επίκαιρο αυτό λόγο.

Έγινε, αείμνηστε, ακέραιε συνάδελφε! Οι Δικαστές στην Ελλάδα λειτουργούν ανεξάρτητα με την έννοια που ακριβώς και θαυμαστά εσείς προσδιορίσατε!

Τώρα θα είσθε σε συμπόσιο Αθανασίας πια μεταξύ άλλων, πια με όλους τους απελθόντες Προέδρους της Δημοκρατίας μας, τους Γεώργιο και Ανδρέα Παπανδρέου, Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, Χαρίλαο Φλωράκη και για τη διεύθυνση του διαλόγου ενδεχομένως να βρίσκεται σε αντιπαράθεση ο Πλάτωνας με τον Κωνσταντίνο Τσάτσο.

«Πορεύθητι εν ελευθερία, επιτελών το καθήκον ως έζησες, διακεκριμένε, αλησμόνητε συνάδελφε αγαπημένε σύζυγο, λατρεμένε πατέρα.

Έφη, Πετρούλα και συγγενείς, μεταξύ των οποίων, η τροφός κατά τα χρόνια της φυλακής του, αγαπημένη ξαδέρφη Αικατερίνη Σαρτζετάκη, τα συλλυπητήρια μας είναι δεδομένα.

Έφη, Πετρούλα ευθυκρισία και δύναμη στη διαχείριση του πολύτιμου αρχείου του αγαπημένου σας. Η επιστήμη που η καθεμιά σας διαπρέπει εξασφαλίζει το άρτιο αποτέλεσμα για χάρη της Ιστορίας!